

XI. JÉZUS MENNYBEMENETELE ÉS A MISSZIÓI PARANCS

1/ **Fő hangsúly:** Jézus azért ment el, hogy nekünk helyet készítsen a mennyben.

Kognitív cél: A mennybemenetel történetének megismertetése, a missziói parancs megtanulása, értelmezése

Affektív cél: Annak az érzésnek a felébresztése/megerősítése, hogy Jézus továbbra is velünk van Szentlelke által

Pragmatikus cél: Az Istenbe vetett hit és bizalom segítése a mindennapokban

Időtartam	Óra fő része	Feladat	Tan eszköz, célhoz kapcsolódás, megjegyzés
2-3 perc	Órakezdés	<ul style="list-style-type: none"> Jelentés, imádság. 	
10 perc	Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<ul style="list-style-type: none"> Éneklés. A tankönyv motivációs feladata (TK/77 – beszélgetés a búcsúzkodásról). Zorán: „Kell ott fent egy ország” c dala kapcsán beszélgetés. Mit tennél, ha tudnád, valakit/valamit el fogsz veszíteni? 	<p>közös munka közös beszélgetés</p> <p>páros munka</p> <p>csoport munka</p>
20 perc	Ismeretek átadása, feldolgozási javaslat	<ul style="list-style-type: none"> Jézus feltámadása utáni megjelenései. A Missziói parancs. Jézus mennybemenetele. 	<p>csoport munka</p> <p>memoriter! TÁBLAKÉP közös munka (TKV/79 – ábra)</p>
10 perc	Munkáltatás, elmélyítés	<ul style="list-style-type: none"> TKV/1 - Jézus missziói parancsa 21. századi verzióban. TKV/2 – Missziói parancs gyakorlati megvalósítása. „Búcsú Jézustól” – játék. Mennybemenetel és pünkösöd között – Pál apostol élete 1 c. film alapján. 	<p>páros munka</p> <p>csoport munka</p> <p>csoport munka közös beszélgetés</p>
1-2 perc	Házi feladat	<ul style="list-style-type: none"> TKV/3 – Jézusra vonatkozó hitvallásoknak utánanézni. Mennyország montázs. Képzeld magad Jézus helyébe – te hogyan búcsúztál volna? 	<p>egyéni munka</p> <p>egyéni munka vagy páros munka</p> <p>egyéni munka</p>

2/ Óravázlat leírása

JAVASOLT ÉNEK

„Te csak az Istennek országát keresd...” (127 – AZÉ, Dunántúli Református Egyházkerület, 2017)

„A Krisztus mennybe felméne...” (RÉ 358)

MOTIVÁCIÓ, RÁHANGOLÓDÁS

- A) A ráhangolódás egyik lehetősége a tankönyv által is javasolt feladat (TK/77). Éltél-e már meg olyat, hogy valaki, akit nagyon szeretted és fontos volt neked, elment? Hogyan élted meg? Mennyi időre ment el? Visszajött-e? Milyen érzéseket kelt bennünk a búcsúzkodás? Beszéljessünk erről!
- B) Zorán: Kell ott fent egy ország c. dalának meghallgatása: <https://www.youtube.com/watch?v=f6t40CErnCo>. Miről énekel az énekes? Milyen országról beszél? Milyennek képzeld el a mennyországot? Beszélgetés párban, majd közösen.
- C) Lehet-e valamit tenni azért, hogy ne veszítsünk el valakit vagy valamit? S ha mégis megtörténik, mit lehet tenni a veszteséggel? Csoportokban beszéljessetek róla!

ISMERETEK ÁTADÁSA, FELDOLGOZÁSA

Általános tudnivalók

A mennybemenetel ünnepének (Áldozócsütörtök) elhelyezése: húsvét után 40 nappal, pünkösd előtt tíz nappal. Tavasz ünnepes félévünk utolsó előtti nagyobb ünnepe, bár az utóbbi évtizedekben eléggé kikopott az egyházi gyakorlatból és a társadalmi köztudatból is. Különösen nehezíti ezt, hogy nem munkaszüneti nap. Iskoláinkban is tanítás van, néhány helyen csendesnap.

Háttér-információk

Emmaus - helység Júdeában, ahol a feltámadott Krisztust felismerte két tanítványa (Lk 24,13-35). A helység 60 stadionra (futamatnyira) azaz kb. 12 km-re feküdt Jeruzsálemtől. Ma több települést is azonosítanak a valamikori Emmaussal.

1. El-Kubebe, Jeruzsálemtől kb. 11,5 km távolságra van ÉNY-i irányban. 1099-ben kereszties vitézek egy Castellum Emmaus nevű római erődöt találtak itt. Ferencesek templomépítés közben egy régi lakóház (Lk 24,18-ban szereplő KLEOPÁS háza) köré épült templomra bukkantak.

2. Kalomijeh = Colonia, kb. 6 km-re Jeruzsálemtől, melynek neve Emmaus volt, amikor Kr. u. 75-ben VESPASIANIUS császár 800 veteránt telepített oda (Josephus Flavius: A zsidó háború VII, VI, 6).

3. Amvas, a 3. szd. óta Nicopolis. Eusebius és Hieronymus egyházatyák szerint ez a Jeruzsálemtől mintegy 29 km távolságban fekvő város, melynek melegforrásai vannak (Emmaus = melegforrások) volt Kleopás lakóhelye. Kr. e. 4-ben felégették lázadás miatt, talán ez az oka, hogy Lk csak faluként (kómé) említi. Messzebb van ugyan 60 stadionnál a fővárostól (ellentétben Lk 24,13-mal), de a CODEX SINAITICUS 160 stadion távot említi, ami már megfelel a távolságnak. (<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-keresztyen-bibliai-lexikon-C97B2/e-e-C9B2A/emmaus-C9BF0/>)

Misszió - jelentése: »küldeni, küldetés«. Izráel Isten választott népeként élte életét, az a gondolat azonban, hogy a népekhez küldetett, csak később erősödött meg. A babiloni fogság prófétája szerint Izráel azáltal lesz »a népek világossága« (Ézs 42,6), hogy a népek között Isten igéjéből él és az egyedüli Istent magasztalja. A végső időkben Isten szent hegyéhez, a jeruzsálemi templomhegyhez zarándokolnak a népek, »mert a Sionról jön a tanítás és az Úr igéje Jeruzsálemből« (Ézs 2,3). A Mt 23,15 mutatja, hogy a Jézus korabeli zsidóság aktív missziói tevékenységet folytatott. Ez a missziói aktivitás azonban a Kr. u. 70-től, a jeruzsálemi templom elpusztulása után sajátos passzivitásba csapott át, mivel a pogányok ítéletét várták. Az Izráel jövőjébe vetett hit azonban nem a misszióra ösztönzött, hanem a zsinagógái önértelmezés erősítéséül szolgált. A zsidóság missziói aktivitása kétirányú volt. Egyrészt bizonyos vallási gyakorlatokat kívántak meg azoktól, akik csak félig lettek zsidóvá (ld. PROZELITA), másrészt pedig a teljesen zsidóvá letteket körülmetélkedéssel, áldozati és egyéb rítusok elvégeztetésével fogadták be. A tulajdonképpeni „misszionáló erő” mindig a Tóra=tanítás, út volt. Arra törekedtek, hogy a pogányokat az egy igaz Isten oltalmába vonják.

Jézus 12 tanítványával a választott nép képviselőjének tekintette magát (Mt 10,6; 15,24). A pogányokat hitben látta, amint Izráelhez jönnek (Mt 8,11k par). Odafordult a pogány kánaáni asszonyhoz is (Mt 15,28 par), nem kerülte el Samária vidékét (Jn 4,36). Életét »sokakért«, azaz az egész világért adta (Mt 26,28 par). Tanítványait mindig emlékeztette a missziói munka fontosságára (Mt 24,14). Az ÚSZ-i tudósítások azonban mutatják, hogy a tanítványok a Jézus feltámadásáról szóló örömhírt még zsidó testvéreikkel sem közölték, Izráel területén kívülre pedig egyáltalán nem merészkedtek (Mt 10,6). Fokozatosan értették meg, hogy Jézus missziói parancsa (Mt 28,19) az egész világnak szóló univerzális parancs. A pogánymisszióra való felhatalmazás teljesen Isten Szentlelkének munkája volt (ApCsel 10,3kk). Pál apostol Isten »választott eszközeként« (ApCsel 9,15) a pogánymisszió apostola lett. Az ApCsel leírása szerint István vértanú köre a szétszóródás után (ApCsel 8,4) Antiókhában kezdte hirdetni a nem-zsidóknak is Jézus Krisztus örömhírét (ApCsel 11,20). Egyúttal Samáriában (ApCsel 8,5kk) és Galliában (ApCsel 9,31) is folyt a misszió. Ezen spontán missziói tevékenységek mellett az antiókhiai gyülekezet vette tudatosan kézbe a misszió ügyét (ApCsel 13,1kk): Barnabást és Saula a misszió szolgálatába állították. A páli misszió hamarosan nagy méreteket öltött, de sohasem szakadt le a jeruzsálemi anyagyülekezettről (2Kor 9,1; 10,13kk). Mindemellert az engedelmes keresztyén élet volt az egyik leghatékonyabb missziói eszköz (1Pt 2,11k; 3,1k).

Az **őskeresztyén misszió**nak természetesen sok küzdelem közepette kellett igazát bizonyítania. Egyrészt a római hatósággal szemben (ApCsel 16,19k; 17,6; 19,23kk; 24,5), másrészt pedig a zsidósággal szemben, amely gazdasági, politikai és önértelmezési

szempontból is veszélyesnek látta a keresztyén missziót. A keresztyénség gazdasági konkurenciája abban mutatkozott meg, hogy a DIASZPÓRA zsinagógái köré csoportosuló szimpatizánsokból (prozeliták, istenfélők) toborozta első követőit. De veszélyeztetve érezték önazonosságukat is, mivel a keresztyénség új vallást jelentett. Politikailag pedig a keresztyénség Messiás-hite jelentett veszélyt, mivel a Római Birodalomban a messianizmus mindig gyanús, politikai asszociációkat ébresztett. (<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-keresztyen-bibliai-lexikon-C97B2/m-CA1F3/misszio-CA303/>)

További fogalmak

Áldozócsütörtök/Mennybemenetel ünnepe – Az ünnep Áldozócsütörtök elnevezése a középkori római katolikus egyházban terjedt el, mint a húsvéti szentáldozás határnapja. Ebből ered az egyedülálló magyar név, más nyelvek inkább a mennybemenetel tényét emelik ki. Magyarul használatosak még az „áldozónap” és „Urunk mennybemenetelének ünnepe” kifejezések, a protestánsok inkább a mennybemenetel szót részesítik előnyben. Az ősegyház az Ascensio Domini (az Úr felemeltetése) elnevezést használta. Az ősegyház a IV. századig a Szentlélek eljövételével együtt, pünkösdkor ünnepelte. Később, a Szentírás alapján, a Krisztus feltámadása utáni 40. napra került.

Forrás: <http://www.reformatus.hu/mutat/mennybemenetel/>

Missziói parancs – A keresztség szereztetési igéjeként ismert. (Azokat a bibliai helyeket nevezzük szereztetési igének, melyek a SÁKRAMENTUMOK elrendelését tartalmazzák: Mt 28,18-20 és 1Kor 11,23-26)

A keresztelés szereztetése a Mt 28,18-20-ban olvasható, Jézus egyenes parancsa a tanítványokhoz: tegyetek tanítványokká minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében. Nem szó szerint bár, de hasonlóan közli a Mk 16,15k: „Menjetek el szerte a világba, hirdessétek az evangéliumot... aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog, aki pedig nem hisz, elkárhozik”. Lukács és János nem közli ezeket a szereztetési igéket.

Máté evangéliumának szövegében szorosan kapcsolódik a kereszteléshez a tanítás, a tanítvánnyá tétel, mint a misszió alapja. Vannak, akik még a szövegben szereplő sorrendre is kitérnek: kereszteljétek...tanítsátok...

Mind Máté, mind Márk esetében vannak textuskritikai megjegyzések. Máté szövegében a himnikus és liturgikus jellegű fogalmazás, valamint a triadikus formula szokatlan Jézus szájában; vélhetőleg a már alakuló egyházi gyakorlat és liturgia formálta – utólag – ilyenné Jézus szavait. Márk esetében pedig az egész perikópa (16,9kk), az ún. Arisztion-logion; az 5. szd.-tól ismeretes szöveg. Nem a szereztetési igék hitelét kérdőjelezi meg a textuskritika, hanem a hagyományozott szöveg és a liturgia összefonódását képviseli. Forrás: (<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-keresztyen-bibliai-lexikon-C97B2/s-sz-CA54E/szerzetesi-igek-CA683/#Lexikonok%5EKereszty-Szerzetet%C3%A9si%20ig%C3%A9k>)

Olajfák hegye - A Jeruzsálemet körülvevő hegyláncolat É-D-i irányban emelkedő vonulata. Három csúcsa közül a középső a legmagasabb, mintegy 800 méterre emelkedik. Az Olajfák hegyéről gyönyörű kilátás nyílt a városra és annak csodálatos látványt nyújtó épületeire, elsősorban a magasan épült templomra. A Jeruzsálemben észak felől érkező - többségükben galileai - zarándokok az Olajfák hegyének északi részén ütötték fel sátraikat az ünnepek idején, ezért azt a részét „galileai férfiak hegyének” is nevezték. Kies olajligetek borították, közöttük a Getsemani-kert a legnevezetesebb. Azokról az olajligetekről kapta a nevét az Olajfák hegye. A várostól mindössze egy szombatnapj járóföldre feküdt (ApCsel 1,12). Ez a közelség is magyarázza, hogy miért éppen az Olajfák hegyén pihent meg Jézus, valahányszor Jeruzsálemben tartózkodott s napjait a templomban tanítással töltötte. Az Olajfák hegyén át vitt az út Betánia felé, onnan jövet pedig az Olajfák hegyéről pillanthatta meg az érkező a szent várost (Mt 21,1; Mk 11,1; 11,11-12). Virágvasárnap az ünneplésre készülő sokaság is ott várta a városba bevonuló Messiást (Lk 19,29-38). Ott mondta el Jézus azt a beszédét, amelyikben megjövendölte Jeruzsálem és a templom épületeinek a pusztulását s megsíratta a szent várost (Mt 24,3; Mk 13,3). Az utolsó vacsorát követően odament Jézus a tanítványaival dicséretet énekelve, hogy az elfogatásáig hátralévő időt imádkozással töltse el (Mt 26,20; Jn 18,1). Júdás odavezette a felfegyverzett népséget, hogy Jézust elfoghassák. Onnan vitték Kajafás főpap házába (Mt 26,47-57; Lk 22,39-54). A hagyomány szerint az Olajfák hegyén történt Jézus mennybemenetele, de ennek ellent mond Lukács evangélista leírása (Lk 24,50). Az Olajfák hegyét Zakariás próféta is említi (Zak 14,3-4). Forrás: <http://igeretfoldje.blogspot.hu/2011/07/olajfak-hegye.html>

Filmajánló, Kép, Festmény, Zene, Vers

Emmausi tanítványok

Forrás: <http://myocn.net/an-emmaus-experience/>

Krisztus Emmausban: Christ at Emmaus by Rembrandt, 1648, Louvre.

Forrás:

[https://en.wikipedia.org/wiki/Road_to_Emmaus_appearance#/media/File:Rembrandt Harmensz. van Rijn_023.jpg](https://en.wikipedia.org/wiki/Road_to_Emmaus_appearance#/media/File:Rembrandt_Harmensz._van_Rijn_023.jpg)

Feltámadott Jézus és Mária találkozása

Forrás: <http://www.nicelife.hu/hirek/vallas/feltamadteny.php>

Krisztus mennybemenetele: Rembrandt van Rijn: Krisztus mennybemenetele, 1636, 93x68 cm, München, Bayerische Staatsgemäldesammlungen

Forrás: http://biblia.hu/a_biblia_a_magyar_kepzomuveszetben/jezus_mennybemenetele

Giotto: Jézus mennybemenetele, Padova, Scrovegni-kápolna

Forrás: (http://biblia.hu/a_biblia_a_magyar_kepzomuveszetben/jezus_mennybemenetele)

Olajfák hegye

Forrás: <http://igeretfoldje.blogspot.hu/2011/07/olajfak-hegye.html>

Olajfa

Forrás: <http://izraelbeutazunk.parokia.hu/hir/mutat/1063/>

JAVASOLT ARANYMONDÁS, MEMORITER:

„Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.” Mt 28:19-20

RÖGZÍTÉS, ELMÉLYÍTÉS, HÁZI FELADAT:

Feldolgozás

- A) Osszuk a gyerekeket 5 csoportba, majd a tankönyvben megadott Bibliai igeszakaszok alapján a gyerekek keressék ki, és nézzék meg, hogyan, miként jelenik meg Jézus feltámadása után, mennyire ismerik fel, ha nem ismerik fel elsőre, akkor mikor ismerik fel őt. Majd beszéljék meg, hogy mi a közös a Feltámadott megjelenéseiben? (pl. csak azoknak jelenik meg, akik hittek benne előtte)
- B) Következő feladat, a missziói parancs megvizsgálása. Gyűjtsék ki a gyerekek belőle a felszólító formájú szavakat, ezt írjuk fel nyomtatott nagybetűvel a táblára – lehetőleg középre!

MENJETEK!

KERESZTELJETEK!

TANÍTSATOK!

Milyen szavakat tudnánk ezekhez a parancsokhoz társítani? Írjuk mellé őket!

Mivel keretezi Jézus a felszólító mondatokat? „Nekem adatott minden hatalom...” és „Íme, én veletek vagyok mindennapon a világ végezetéig!” – Mit jelentenek ezek Jézus részéről? Nem vagyunk egyedül ebben a feladatban!

TKV/1 – Jézus missziói parancsát fordítsátok le a 21. századi egyház életére, azaz fogalmazzátok meg mai változatban a missziói parancs folytatását! Mit parancsolhatna még Jézus a mai egyháznak: „Tegyetek tanítvánnyá minden népet... Nyissatok iskolákat...” stb.

- C) TKV/2 – Részletezzétek az alábbi idézet alapján, hogy a mindennapjainkban hogyan lehet megvalósítani a missziói parancsot: „Tegyük mások számára is vonzóvá a gyülekezeti életet. A hívők testvéri összetartozása, a közös imádság, igehallgatás és éneklés, egymás testvéri intése, egymás terheinek hordozása nélkülözhetetlen a lelki növekedéshez. Lehet egy segítő cselekedet, bizonyágtétel mások számára arról, amit Isten velünk tett.”

- D) TKV/3 – Az alábbi képeken olyan 2 olyan rövidítés található, mely Jézusra vonatkozó hitvallásokat tartalmaz. Nézzetek utána, hogy miről szólnak! Ld TKV/80 o. ábra!
- E) Milyenek képzeled el a mennyországot? Készítsetek közös rajzot (A/4-es, vagy akár A/3-as rajzlapra), vagy montázst fotókból, majd mutassátok is be következő órán az osztálytársaitoknak!
- F) „Búcsú Jézustól” - 3 Jézushoz közel álló személy nevének kezdőbetűit felírjuk a táblára, (M-Mária, P-Péter, J-János) majd megkérjük a gyerekeket, hogy válasszanak egy betűt padosoronként. Ezután felfedjük a betűhöz tartozó nevet, és megkérjük a gyerekeket, hogy mindenki a saját maga által választott személy szemszögéből írja le, vajon hogyan élhette meg az a személy Jézus eltávozását. Mi lehetett számára különlegesen nehéz?

Képzeld magad Jézus helyébe! Te hogyan mondtad volna el a tanítványaidnak, hogy most elmész? Mit mondtál volna nekik? Hogyan érezhették magukat a tanítványok mennybemenetel és pünkösöd között, a várakozás időszakában?

Nézzük meg a **Pál apostol élete 1 c.** filmben Péter és János beszélgetését (6 perc 40 másodperctől) és beszéljünk a tanítványok lelkiállapotáról, érzéseiről.

Forrás:

<https://www.youtube.com/watch?v=HJ129FtwDj0&list=PL9hpDrVTyWBGmws9Vxa14c9qCFFQCSrSm>